

Henrik Wickström sv m.fl.

Skriftligt spörsmål om integration på svenska i Finland

Till riksdagens talman

Enligt den nya integrationslagen, som trädde i kraft i början av 2025, överfördes huvudansvaret för integrationen till kommunerna. Kommunen ansvarar också för tjänsterna för arbetssökande i samarbete med sysselsättningsområdet. I regeringsprogrammet står det att 5—10 procent av invandrarna ska integreras på svenska. Enligt Nationalspråksstrategin ska antalet invandrare som integreras på svenska proportionellt sett motsvara minst den svenskspråkiga befolkningens andel. För att nå dessa mål krävs ett systematiskt arbete eftersom endast en bråkdel av invandrarna integreras på svenska.

I enlighet med lagen om främjande av integration (681/2023) ska invandraren ha rätt att göra ett aktivt val i fråga om integrationsspråket, svenska eller finska. En av de stora utmaningarna är fortsättningsvis att myndigheterna inte informerar invandraren om rätten till integration på svenska. Det förekommer brister i myndigheters och tjänstemäns kunskap om rätten till integration på svenska och om den svenska integrationsstigen. En direkt följd är att det fortsättningsvis finns flera tvåspråkiga kommuner som endast integrerar på finska, även om invandraren själv i vissa fall önskat att få integreras på svenska.

Två nyckelaktörer för integration på svenska är den fria bildningen och tredje sektorn. Majoriteten av dem som integreras på svenska integreras via frivilliga studier inom den fria bildningen. Enligt den modell som Arbetsgruppen för reformen av integrationstjänsterna har utarbetat kommer finansieringen för integrationsutbildningen i sin helhet att allokeras till kommunerna via statsandelar. Det finns en oro för att det inte längre kommer att finnas öronmärkt finansiering för integrationsutbildningar inom fria bildningen och att bildningsuppdraget försvinner (Lagen om fritt bildningsarbete 632/1998). Oron gäller även risken för att unga läropliktiga invandrare inte längre kan delta i integrationsutbildning på en folkhögskola (Läropliktslagen 1214/2020). Hittills har den upphandlade integrationsutbildningen i södra Finland på svenska bestått av en webbaserad utbildning. Att endast erbjuda invandrare som önskar integration på svenska en webbaserad integrationsutbildning är inte en jämlik lösning och inte en lösning som passar alla invandrare.

Tredje sektorn handhar bland annat vägledning, rådgivning och information och kan också ansvara för den flerspråkiga samhällsorienteringen. Tredje sektorns betydelse för integrationen kommer att öka i framtiden, vilket också lyfts upp av riksdagen i integrationslagens 10 §.

Med hänvisning till 27 § i riksdagens arbetsordning ställer vi följande spörsmål till den minister som saken gäller:

Skriftligt spørgsmål SS 74/2025 rd

Hur kommer regeringen att följa upp att integrationslagen efterföljs gällande invandrarrens rätt att välja svenska eller finska som integrationsspråk,

hur kommer regeringen att garantera att det finns möjlighet till en jämlik integrationsutbildning på svenska i framtiden om finansieringen till den fria bildningen, som varit en central aktör för integration på svenska, försvinner, och

hur tänker regeringen säkerställa att kommunerna och sysselsättningstjänsterna också arbetar för att regeringsprogrammets målsättning om att 5—10 procent integreras på svenska förverkligas?

Helsingfors 18.3.2025

Henrik Wickström sv
Maaret Castrén saml
Johan Kvarnström sd